

De bemesting van het gazon

Een juiste en beredeneerde bemesting is belangrijk voor het bekomen en behouden van een mooi, frisgroen gazon. Bij het toepassen van een foutieve bemesting kan een mooi gazon na enkele jaren verkleuren zodat het opnieuw ingezaaid of aangelegd moet worden. Bij de bemesting moet rekening gehouden worden met wat van het gazon verlangd wordt: gaat het om een siergazon of speelgazon, wordt het gras na maaien weggenomen of blijft het liggen? Ook is het belangrijk om te weten wat de reserve aan voedingselementen in de bodem is.

Om de bodemvruchtbaarheid van uw gazon te bepalen, heeft de Bodemkundige Dienst van België een analysepakket samengesteld voor de belangrijkste bodemvruchtbaarheidsparameters. Dit standaardpakket bestaat uit de bepaling van de grondsoort, de zuurtegraad, het koolstofpercentage en de gehalten aan fosfor, magnesium, kalium, natrium en calcium.

Voor de heraanleg van het gazon wordt een bodemstaal van de bouwlaag genomen tot een diepte van 23 cm. Voor een bestaand gazon worden bodemstalen genomen van de bovenste 6 cm.

Op basis van de standaardgrondontleding van de bodem geeft de Bodemkundige Dienst van België een bekalkings- en bemestingsadvies. In ons gespecialiseerd onderzoekslaboratorium worden de verschillende analyses uitgevoerd. We overlopen kort het belang van elke parameter.

Grondsoort

Op de Bodemkundige Dienst van België start de grondanalyse met de bepaling van de grondsoort op basis van het aanvoelen van de grond met de vingers, ook wel 'palpatie' genoemd. De grondsoort is zeer belangrijk voor de juiste interpretatie van de zuurtegraad (pH) en de voedings-toestand van het gazon.

Van nature komen er verschillende grondsoorten voor, gaande van zandgronden, zandleemgronden tot leem- en kleigronden

en alle grondsoorten tussenin. Elk van deze grondsoorten heeft zijn typische eigenschappen. Zandgronden zijn bijvoorbeeld meer gevoelig aan uitdrogen in de zomer en kleigronden zijn in de winter vaak te nat. Beregenen van het gazon tijdens droogte is vooral van toepassing bij zandige gronden.

Zuurtegraad

Als maat voor de zuurtegraad van de bodem wordt in het laboratorium van de Bodemkundige Dienst de pH in een oplossing van kaliumchloride gemeten. Een zure grond heeft een lage pH, een basische grond een hoge pH.

De pH speelt een grote rol in de opneembaarheid van voedingselementen. Bij een normale pH van de grond zal het gehalte aan spoorelementen in het gras bijna steeds op een goed niveau liggen. Bij een te hoge pH worden de meeste spoorelementen moeilijk door het gras opgenomen. In vele gevallen ziet het gazon er bij een te hoge pH gelig uit en de groei is te zwak. Als de pH te laag is wordt er een bekalking geadviseerd. De kalk wordt bij voorkeur in het najaar of de winter gestrooid. Als de pH te hoog is mag er zeker niet bekalkt worden en kunnen tijdens het groeiseizoen het best zuurwerkende meststoffen gebruikt worden (bv. ammoniaksulfaat als stikstofmeststof).

Er is vaak een misvatting dat er moet bekalkt worden om mosvorming in het gazon te bestrijden. Mosvorming in het gazon doet zich voor bij minder goede groeiomstandigheden van het gras. De oorzaken hiervoor kunnen verschillend zijn. Om deze reden is het niet aangeraden om te bekalken zonder voorafgaande grondontleding.

Organische stof

Bij de standaardgrondontleding wordt eveneens het koolstofgehalte van de bodem bepaald met de gewijzigde Walkley & Black-methode. Het percentage koolstof is een maat voor de hoeveelheid organische stof in de bodem, ook wel humusgehalte genoemd.

In de bodem wordt de organische stof geleidelijk afgebroken door micro-organismen. Bij deze afbraak komen koolstofdioxide, nitraatstikstof en minerale elementen vrij. Indien een gazon optimaal bemest wordt, zal, als gevolg van afsterven van wortels en delen van het gras, het organischestofgehalte van de bodem met de jaren stijgen. Indien het gras na maaien van het gazon achterblijft, zal het organischestofgehalte van de bodem meer toenemen dan wanneer het gras afgevoerd wordt.

Bij de standaardgrondontleding wordt de hoeveelheid minerale stikstof in de bodem niet bepaald. Er wordt een stikstofbemestingsadvies gegeven op basis van het type gazon, het al dan niet afvoeren van het gras, rekening houdend met de hoeveelheid stikstof die zal vrijkomen door afbraak van organisch materiaal.

Minerale elementen

Op basis van een zorgvuldig uitgevoerde extractie van de grond analyseert de Bodemkundige Dienst van België de aanwezigheid van de elementen fosfor (P), kalium of potas (K), magnesium (Mg), calcium (Ca) en natrium (Na) in het bodemstaal. In het verslag van het bodemonderzoek

wordt het gehalte van ieder voedingselement vergeleken met een streefgetal op maat van de grondsoort en het humusgehalte van het gazon. Als de waarde die gemeten wordt in je gazon lager is dan het streefgetal voor een voedingselement, moet er extra bemest worden om de voedingstoestand van de bodem in orde te brengen. Indien de waarde hoger is dan het streefgetal, kan voor dat element bespaard worden op meststoffen.

Een woordje uitleg bij de verschillende minerale elementen

Fosfaten bevorderen de ontwikkeling van plantenwortels. In de bodem is fosfor weinig mobiel, waardoor de verliezen door uitspoeling zeer gering zijn. Via bemesting kan dus een reserve aan fosfor in de bodem worden opgebouwd. Bij een gazon volstaat het om alleen in het voorjaar een fosforbemesting te geven.

Kalium is gunstig voor de versteviging van het gras en maakt het beter bestand tegen ziekten en andere schadelijke uitwendige factoren. Kalium speelt een belangrijke rol in de plant, namelijk bij de vorming en het vervoer van de suikers en bij de regeling van de waterhuishouding in het gras. Kaliumgebrek resulteert in een minder goede groei van het gazon en maakt de graszode meer gevoelig voor droogte en vorst. Om de winterhardheid van het gazon te verbeteren kan het interessant zijn in het najaar (oktober) een extra kaliumbemesting te geven.

Magnesium is de bouwsteen van het bladgroen. Het speelt een belangrijke rol bij de bladgroenactiviteit, waarbij suikers gevormd worden die nodig zijn voor de sterkte en de gezondheid van het gras.

Calcium maakt deel uit van de celwanden van de planten. Indien de bodem te zuur is, wordt een bekalkingsadvies geformuleerd op basis van de grondontleding. Op deze manier wordt er calcium aan de bodem toegediend.

Natrium is voor de meeste planten geen noodzakelijk voedingselement en kan zelfs zoutschade veroorzaken bij een te hoog gehalte.

Meststoffenkeuze

In de handel zijn tal van meststoffen beschikbaar die specifiek ontwikkeld werden voor gazon. Buiten dit gamma van 'gazonmeststoffen' kunnen eveneens heel wat andere meststoffen gebruikt worden voor de bemesting. Het is niet eenvoudig om de keuze te maken welke meststof het beste is. Er moet rekening gehouden worden met de reserve aan voedingselementen van de bodem. Op basis van een grondontleding wordt er bij de Bodemkundige Dienst een bemestingsadvies gegeven voor de komende 3 jaren.



Om een mooi, donkergroen gazon te hebben moet je regelmatig bemesten. Niet alleen de bemesting is belangrijk, ook met de zuurtegraad van de grond moet rekening gehouden worden.

Indien er geadviseerd wordt om zowel stikstof, fosfor als kalium te strooien, kan men als basis een samengestelde meststof strooien die zo goed mogelijk het bemestingsadvies benadert. In vele gevallen komt het bemestingsadvies niet overeen met de meststof die beschikbaar is. In dit geval kan men starten met een samengestelde meststof en deze aanvullen met enkelvoudige meststoffen. Indien er slechts één of 2 voedingselementen geadviseerd worden, kunnen best meststoffen gekozen worden die enkel deze voedingselementen bevatten.

Bovendien kan de keuze gemaakt worden tussen minerale of organische meststoffen. Bij de minerale meststoffen zijn er een ganse groep van meststoffen die snel werken. Het verdelen van deze snelwerkende meststoffen in verschillende fracties is essentieel om een gelijke grasgroei te verkrijgen, bijvoorbeeld een eerste strooibeurt einde maart, een tweede einde mei en een derde beurt begin augustus. Anderzijds zijn er minerale meststoffen die eveneens hun voedingselementen traag vrijgeven over een lange periode (meststoffen met nitrificatieremmers, gecoate meststoffen...).

Bij de gazonmeststoffen is er eveneens een groot gamma van meststoffen onder organische vorm verkrijgbaar. Organische meststoffen brengen niet alleen voedingsstoffen aan maar ook organische stof. Deze organische stof is op zijn beurt de basis van een goede bodemkwaliteit. De voedingsstoffen in organische meststoffen zijn dezelfde als deze uit minerale meststoffen, maar vele van deze voedingsstoffen zijn gebonden in de organische fractie en komen dus niet onmiddellijk beschikbaar voor het gazon. De aanbreng van enerzijds voedingsstoffen en anderzijds organische stof hangt af van de afbreekbaarheid van het organisch materiaal. Hoe trager dit organisch materiaal wordt afgebroken, hoe groter het effect op het humusgehalte, maar hoe minder de vrijstelling van nutriënten.

Grondontleding is de basis voor de bekalking en de bemesting van een aan te leggen of een bestaand gazon. Via een aangepaste bemesting kunnen tekorten in de bodem worden weggewerkt of verhoudingen tussen de voedingselementen worden bijgestuurd. Voor meer inlichtingen of voor staalname kan u contact opnemen met de Bodemkundige Dienst van België op telefoon 016 31 09 22, fax: 016 22 42 06, Email: info@bdb.be of surf naar www.bdb.be.